EERSTE GEMEENSCHAPPELIJKE PROGRAMMAGROEP NVA/VWN

Meer aandacht voor voorkomen vervuiling en aanpak diffuse bronnen

NVA en VWN presenteren op 9 december hun eerste gemeenschappelijke programmagroep 'Preventie'. Deze gaat zich richten op de preventie van verontreiniging en aanpak van diffuse bronnen in het waterkwaliteitsbeheer. De initiatiefnemers, Titia Kalker van de provincie Utrecht en Dick Luijendijk van het RIZA, misten binnen NVA- en VWN-verband voldoende aandacht voor dit onderwerp. 'Preventie' zal zich ook nadrukkelijk bezighouden met integraal waterbeheer.

De laatste jaren is de aandacht voor de diffuse bronnen van waterverontreiniging toegenomen. Nu de puntbronnen voor een belangrijk deel gesaneerd zijn, kan de aandacht verlegd worden naar deze veel minder gemakkelijker aan te pakken bronnen. Vooral de landbouw is een bekende diffuse bron. De bemesting zorgt voor te veel fosfaat en nitraat in het water. Maar ook autoverkeer leidt bijvoorbeeld tot heel veel kleine hoeveelheden verontreiniging. Over diffuse verontreinigingen wordt veel geschreven. Vooral de overheid is op dit gebied actief. In de waterwereld groeit de aandacht weliswaar, maar een echt neutraal platform voor dit onderdeel van het waterkwaliteitsbeheer bestond niet. De betrokken partijen (onder andere de waterkwaliteitsbeheerders) praatten niet met elkaar, maar over elkaar.

Voor Titia Kalker van de provincie Utrecht (actief op het gebied van diffuse bronnen) en Dick Luijendijk van het RIZA was dit begin dit jaar aanleiding om de koppen bij elkaar te steken en de aanzet te geven voor een nieuwe programmagroep, de eerste gecombineerde NVA/VWN-groep. Volgens beide initiatiefnemers is er voldoende stof voor discussiebijeenkomsten en congressen. Op het gebied van industrieel afvalwater en diffuse bronnen zijn de laatste tijd nogal wat ontwikkelingen gaande. Naast de genoemde aanpak van verontreiniging door onder meer de landbouw gaat het om bijvoorbeeld de levenscyclusanalyse van producten, de stofbeoordelingsproblematiek, totaaleffluentbeoordeling, de vergunning op hoofdlijnen, toepassing van schone technologie en een kringloopsluiting bij de industrie. Al deze onderwerpen hebben te maken met zowel integraal waterbeheer als integraal milieubeheer.

Dick Luijendijk miste in zijn werk een vereniging waar de diverse partijen die bij bovenstaande problemen betrokken zijn, op een goede manier met elkaar kunnen discussiëren. De nieuwe programmagroep moet interessant zijn voor zowel de specifieke doelgroepen (landbouw, scheepvaart, weg- en vaarwegbeheerders, projectontwikkelaars en architecten en de industrie) als wetenschappers en overheden. Aanpak van diffuse bronnen is volgens Luijendijk ook een uitstekend onderwerp voor de eerste gemeenschappelijke NVA/VWN-programmagroep.

De aanpak van diffuse bronnen is bij waterbeheerders en provincies zeer actueel. Het conventionele waterbeheer is bezig zijn grenzen te verleggen en zoekt bredere samenwerking. Volgens Titia Kalker moet dit ook in de activiteiten van de NVA duidelijk tot uiting komen. De nieuwe programmagroep kan hieraan een bijdrage leveren, vindt ze.

Voor beide initiatiefnemers van 'Preventie' geldt dat ze uit zijn op het creëren van kennisnetwerken tussen medewerkers van waterbeheerders, gemeenten, provincies, drinkwaterbedrijven, kennisinstituten én de genoemde doelgroepen. Ook van belang is de samenwerking met deskundigen op het gebied van andere milieu-onderdelen (integraal milieubeheer). Dit geldt voor preventie en milieuzorg net zo als voor de aanpak van diffuse bronnen, aldus Titia Kalker. Vandaar dat ook toenadering gezocht wordt tot de vereniging van milieutechnologen (VVM). Die kent ook programmagroepen zoals bij de NVA, maar geen één handelt over water.

Congressen

De nieuwe programmagroep 'Preventie' wil jaarlijks twee congressen organiseren. Titia Kalker en Dick Luijendijk zoeken daarnaast naar samenwerking met onder andere Stichting RIONED voor het gezamenlijk verzorgen van bijeenkomsten. Het eerste congres vindt op 9 december plaats (zie kader) en heeft als titel 'Van reactief waterkwaliteitsbeheer naar pro-actief ketenbeheer'. Als voorbeelden van onderwerpen

9 december

De titel van het eerste symposium van de programmagroep 'Preventie' op 9 december luidt: 'Van reactief waterkwaliteitsbeheer naar pro-actief ketenbeheer. Schoon water door preventie en samenwerking'. Op deze dag presenteren verschillende partijen hun visie over de meest doeltreffende aanpak om de waterkwaliteit te verbeteren.
Het symposium biedt een algemeen overzicht van de huidige waterkwaliteitsproblemen en de mogelijkheden om deze aan te pakken. 's Ochtends wordt 'de toestand van het water' besproken, evenals de achtergrond van de geldende normen. Ook ethische normen en waarden komen daarbij aan bod: Waar willen we eigenlijk naar toe als samenleving? 's Middags komende belangrijke doelgroepen aan het woord, te weten het bedrijfsleven, de landbouw, de gemeenten en de consument. Zij geven hun visie op hun eigen rol bij de aanpak.

Sprekers zijn achtereenvolgens mevrouw Cnossen (hoofd afdeling chemie en ecotoxicologie van RIZA), de heer Stortelder (hoofd afdeling nationale beleidsvoorbereiding van RIZA), de heer De Graeff (dijkgraaf Hoogheemraadschap van Schieland en lid van de VROM-raad), mevrouw Kuijper (wethouder milieu en buitenruimte van de gemeente Rotterdam), de heer Van Hall (dijkgraaf waterschap Eemszijlvest), de heer Stadler (voorzitter werkgroep Water van VNO/NCW), de heer Streekstra (beleidsmedewerker water en milieu LTO Nederland) en de heer Vertegaal (Waterpakt)

voor komende congressen en workshops wordt gedacht aan de zorg voor schoon water in de landbouw, de prioriteitsstelling bij de aanpak van diffuse bronnen (bronnenonderzoek, aanpak op basis van vrijwilligheid, vergunningverlening en handhaving), verontreiniging door het wegverkeer (bevindingen van de CIW-subwerkgroep, onderzoek op provinciale wegen en maatregelen bij inrichting en beheer), totaaleffluentbeoordeling en duurzaam bouwen en water.

Samenstelling

De programmagroep 'Preventie' bestaat uit zeven mensen. Dick Luijendijk is voorzitter, Titia Kalker is secretaris. De overige leden zijn: dhr. Volz van Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch, dhr. Van Baardwijk van Waterschap Vallei & Eem, dhr. Van Breemen van de Unie van Waterschappen en dhr. Broer van Solvay Pharmaceuticals en mevrouw Meijer van Waterbedrijf Gelderland.

Het symposium vindt plaats in hotel Lapershoek in Hilversum. De kosten bedragen voor NVA- en VWN-leden 250 gulden, voor niet-leden 325 gulden. Voor deelname aan het symposium moet u contact opnemen met Groenhof Promotions, Groenhof 19, 1261 NP Blaricum (035) 526 20 20.

Voor inhoudelijke informatie:
Titia Kalker (030) 258 37 00 of
Dick Luijendijk (0320) 29 84 74.

ACTUALITEIT

Waterbedrijf Groningen geeft klanten perlator

Waterbedrijf Groningen heeft alle inwoners van Haren, Eelde, Paterswolde en de stad Groningen een waterbesparende kraandop gegeven. Met dit initiatief hoopt het waterbedrijf de waterbesparing een nieuwe impuls te geven.

In totaal heeft het waterbedrijf 80.000 perlatoren verspreid. Al eerder, in 1997, heeft het bedrijf op deze manier aandacht geschonken aan waterbesparing. Het waterbedrijf gaat ervan uit dat 80 procent van de abonnees de perlator monteert, wat in het hele voorzieningsgebied kan resulteren in een waterbesparing van ongeveer 300 miljoen liter drinkwater.

ACTUALITEIT

Saneringsprogramma waterbodems vastgesteld

Staatssecretaris De Vries van Verkeer en Waterstaat heeft de Tweede Kamer het Saneringsprogramma waterbodem Rijkswateren 2000-2003 toegestuurd. Daarin staan ongeveer 50 locaties waar saneringen gepland zijn. De sanering van het oostelijk deel van het Ketelmeer is het grootste karwei van de komende vier jaar.

Andere voorgenomen saneringen betreffen de Malburgerhaven in Arnhem, de Vissershaven in Den Oever, de Petroleumhaven in Amsterdam, de Chemiehaven in Rotterdam en delen van de Hollandsche IJssel.

Ieder jaar wordt zo'n programma vastgesteld. Het bevat alle bij het ministerie gemelde en bekende gevallen van (vermoedelijk) ernstige verontreiniging van bodems van rijkswateren. Ook de onderzoeken en saneringen die door derden worden uitgevoerd, staan erin vermeld. Het saneringsprogramma geeft verder aan hoeveel geld het afgelopen jaar daadwerkelijk besteed is aan sanering.

Daar waar de oorzaak van verontreiniging traceerbaar is, komt de sanering in principe ten laste van de vervuiler. Voor die gevallen waar geen vervuiler bekend is of een belanghebbende (mee)financiert, heeft Rijkswaterstaat een jaarlijks budget van enkele tientallen miljoenen guldens.

Dit bedrag is veel te laag om alle vervuilde locaties snel en goed te saneren. Bovendien ontbreekt het aan voldoende bergingsdepots voor het verontreinigde slib. De Slufter op de Maasvlakte en het kortgeleden geopende depot IJsseloog in het Ketelmeer zijn de enige twee grootschalige depots in Nederland. Al jaren wordt gestudeerd op nieuwe depots, onder meer in Limburg en het Hollandsch Diep.

ACTUALITEIT

Eerste resultaten 'Schoon water 2000'

De eerste resultaten van het project 'Schoon water 2000' zijn op 18 oktober j.l. in Gilze-Rijen gepresenteerd. Het project, dat moet resulteren in het aansluiten van bewoners in het buitengebied van de gemeente Gilze en Rijen op IBA-systemen, is opgezet door de gemeente, het Hoogheemraadschap van West-Brabant (HWB), Waterleidingmaatschappij 'Noord-West-Brabant' (WNWB)en de ZLTO afdeling Gilze-Rijen.

Vorig jaar nam de ZLTO het initiatief om agrarische lozingen te saneren. Dat sloot uitstekend aan op het aanbod dat de WNWB en de HWB hadden gedaan aan west- en midden-Brabantse gemeenten om een plan op te stellen om ongerioleerde panden in buitengebieden te saneren en te voorzien van IBA's. Gezamenlijk is toen het project 'Schoon water 2000' opgezet.

In Gilze en Rijen staan ongeveer 80 ongerioleerde panden. De geïnteresseerde huiseigenaren zijn bezocht. Deze inventarisatie vormt de basis van het gemeentelijk saneringsplan, dat inzichtelijk maakt welke panden alsnog op de riolering kunnen worden aangesloten en welke panden een IBA-inrichting krijgen. Eigenaren die een ontheffing voor een rioolaansluiting krijgen, ontvangen een concreet aanbod voor een IBA-systeem. De gemeente heeft een subsidieregeling opgesteld en vergoedt een deel van de kosten.

Het is de bedoeling dat dit project een voorbeeldfunctie heeft naar andere gemeenten in Noord-Brabant, en mogelijk de rest van Nederland.

Vóór het IBA-systeem staan van links naar rechts burgemeester Aarts van Gilze en Rijen, directeur Van Nuland van de WNWB, dijkgraaf Van der Weijden van HWB en voorzitter Van Poppel van ZLTO afdeling Gilze-Rijen.

